

N. F. S. GRUNDTVIG: RIMBREV TIL LISE

(12te Aug. 1835).

Ved *Jørgen Fabricius*.

I sin udgave af »N. F. S. Grundtvigs Poetiske Skrifter« offentliggjorde Svend Grundtvig ialt ni af faderens digte til Elisabeth Christina Margrethe Blicher, med hvem Grundtvig blev forlovet i september 1811 og ægteviet den 12. august 1818. — Fem af disse ni digte er ifølge Svend Grundtvigs oplysninger tilegnelsesdigte, som Grundtvig indskrev i bøger, han forærede sin forlovede. Tre andre af digtene er forfattet i anledning af »Lises« fødselsdag den 28. september i årene 1815, 1825 og 1828, og endelig er eet fremkommet ved deres fem års bryllupsdag i 1823. — Medens dette sidstnævnte digt, »Hil dig, kjære Dreng-Moder!«, hidtil har været det eneste kendte skrevet til markering af bryllupsdagen, og et digt skrevet 1829 under den første Englands-rejse (»Ensom i den store Vrimmel«) det overhovedet seneste kendte digt til »Lise« fra Grundtvigs hånd, vil det lille Rimbrev, hvis tekst her fremlægges, forrykke disse forhold.

Rimbrevet til Lise er skrevet i anledning af bryllupsdagen og — så sent som i 1835. — Den sommer havde Grundtvig lejet »en Huus-Ende« ikke langt fra »Emilie-Kilde«. »Derude nynner jeg paa de gamle Psalmer, og de klinge, deilig i mit Øre med det blaa Hav og den blaa Himmel for Øie« skriver han den 24. juli til vennen Gunni Busck, hvis rundhændede understøttelse ikke blot satte Grundtvig i stand til for alvor at arbejde med »Psalmesagen«, men også hjalp familien gennem den værste fortrykthed, der, som Rimbrevet udtaler, især har bekymret fru Grundtvig meget.

Rimbrev til Lise

(12te Aug. 1835).

Syatten Aar

Er ei som sytten Dage,

Som i Gaar

Jeg tænker dog tilbage

Togange sytten Aar saa næsten

(Men et og tredive for Resten)¹⁾

Til Ungdoms-Tiden, da det lød

Fra hendes Læber, som, skiøndt død,

¹⁾ 1804, $\frac{1}{3}$ er Gr. og Lise Blicher sammen på »Nebøllegård, og Gr. skriver i dagbogen 1804: »Hun er Mig næsten nu, hvad hendes ældste Syster var Mig fordem d:e: Jeg kender ingen Pige, som Jeg lider beder end hende . . .« (H. Begtrup: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Værker, I, pag. 50 (Kbh. 1904)).

Dog taler med i mangt et Bryst,
 som mindes Blik og Røst;
 Det lød om Huset²⁾ bag de grønne Høie,
 Og om »min Lises« milde Øje.
 Stod hun iblandt os med det muntre Blik,
 Saa frisk som daglig det med Soel opgik,
 Og hilste hun i venlig Iil
 Dig med sit Morgenrøde-Smil,
 Paa denne Soelskins-Dag,
 Hvor under lave Tag
 Paa Sundets Bredd opstiger Røgen
 I Vift fra Bøgen,
 Da aanded hun i sit God-Morgen
     »Lad fare Sorgen«!
 Saa mildt at vist med Iil
 Sig Taaren klared til et Smil!
 Skjøndt Sanger jeg vel for dum hedde,
 Jeg kan ei synge, som Du veed,
 Og selv naar det er mildt forinden
 Mit Udtryk ligner Norden-Vinden, //
 Og Ynde fremfor Alt omsonst
 Man eftergiør med Konst,
 Saa det »God-Morgen« jeg dig ønsked sagt
 Med hele Stemmens Trylle-Magt
 Kan jeg kun stamme ud heel stivt
 Og vrævla om i Skrift,
 Og hvad jeg kan lidt bedre med,
 Det passer ei til Tid og Sted,
 Som i det Hele kun paa Strid
 Jeg passer til min Tid,
 Som, lod det gamle Ord kun gaae,
 Som Næve knyt til Øine blaa.
 Det bedste Raad, jeg med min Pen
 kan give til min bedste Ven
 Er og det bedste, jeg kan finde
 Til Dig, min kiæreste Veninde,
 Skjøndt Ulligheden godt jeg seer
 Imellem Kampe-Steen og Leer,
 Det Raad som giennem mange Aar
 Vel ei har frelst mit gule Haar,
 Der tvertimod blev tidlig graat
 Men har dog ellers hjulpet godt,
 Saa, trods fuldmangen Preen og Piil,
 Jeg har til Verden end et Smil
 Saa Raadet er al Ære værd:
 Tag ikke Verden Dig for nær,
 Og regn til Verden hele Summen
 Af egen Piben og af Andres Brummen,

²⁾ Gunslev præstegård, Lises barndomshjem, hvor faderen, Didrik Nicolai Blicher var præst fra 1781 til 1805. Det er hans hustru, Mette Poulsen (1751—1826), Gr. fremkalder mindet om i disse linier.

Hver Draabe af den Humle-Urt,
 Der gjør ei Ansigt blot men Livet surt!
 Jeg ved det nok, det kniber her,
 Med *Pengene* især //
 Den Lande-Plage paa vor Jord
 Fra Syd til Nord,
 Men dog den Tanke hjalp mig tit
 At af det Onde har Man ei forlidt,
 Og Fattig-Folk har Lidt at dele
 Imens de Rige har det Hele
 Og har, til allerstørst Fortræd,
 Sædvanlig »Roden« med.
 Den haaber jeg vi ikke har,
 Skjøndt der blev tit en Penge-Nar
 Af hvem der, mens han havde Ingen,
 kun narredes med Tingen,
 Og naar Man kun er fri for Roden
 Til alt Ukrudt paa Kloden,
 Med Blad og Blomst og Frugt,
 Skjøndt slemme nok, Man faaer vel Bugt,
 Thi hvad der saa kan hænde,
 Det faaer dog Ende
 Vist nok igien
 Det tit var Klagen den,
 At Pengene, som let kan hænde,
 For snart fik Ende,
 Men Mammon selv kan dog forstaae,
 At hver en Penge-Sorg er liden
 Mod den, der voxer kun med Tiden
 Og bliver aldrig Ende paa!

Dog, Nok om Pengene! og hvad for Resten
 Deels for sig selv og deels for Næsten
 Man ei maa tage sig for nær //
 Jeg ikke vil opregne her,
 Men heller pege ud paa Sundet,
 Der ikkun har saa længe rundet
 Og har sit Smil end ei forgiæt,
 Fordi det tog sig Alting let,
 Tog Stormene fra Syd og Nord
 Som al den Sne, der faldt i Fjor
 Tog ei for nær sig Vaaben-Braget
 Skjøndt rystet i Skiærthorsdags Slaget³⁾,
 Lod alle Kiøle, selv med stjaalne Vahre,
 Kort sagt, lod Alting »overfare«!
 Gid Det, som her vi har for Øie,
 Maa baade »nytte og fornøie«,
 Hvortil i hele Verden knapt
 Et lille Sund er bedre skabt

³⁾ Slaget på reden den 2. april 1801.

End Øre-Sund i Dane-Vangen
Der minder blidt om Helte-Sangen
Og lader ofte Bølgen trille
Saa smukt som for at spille
Med Harpe-Slag af Voven
Til Sang i Bøge-Skoven!
Dog først og sidst jeg peger did
Hvor over Bjerg som over Mid
Og over Hav som over Sund
Sig hvælver Buen dyb og rund,
Thi der jeg seer en Haand udrakt
Med Fader-Blik og Guddoms-Magt,
Hvori det er alt Støvets Held
At lægge trygt sit Vee og Vel
Med Øiet paa den aabne Favn,
Med »Fader vor« i Jesu Navn!

N. F. S. Grundtvig.